

Latgalieši norāda uz valsts nespēju rīkoties ārkārtas situācijās

Autoras foto

Latgales plānošanas reģions ir spējīgs piesaistīt ES finansējumu, jo šeit strādā labi speciālisti, 18. aprīlī Latgales plānošanas reģiona sadarbības komisijas sēdē Daugavpils domē atzina īpašo uzdevumu ministrs ES līdzekļu apguves lietās Normunds Broks. Bet asa diskusija izvērsās pēc tam, kad Latgales plānošanas reģiona attīstības padomes priekšsēdētājs Andris Vaivods un Daugavpils rajona padomes priekšsēdētāja Janīna Jalinska uzdeva vienkāršu jautājumu, – vai pēc dīzeļdegvielas piesārņojuma Daugavā varēs peldēties un vai upes ūdeni drīkst dzert uzturā cilvēki un mājdzīvnieki?

KAM JĀPASŪTA ANALĪZES?

Daugavpils domes izpilddirektors Arvīds Kucins, runājot par dīzeļdegvielas avārijas seku likvidēšanu Daugavā, norādīja uz valsts nespēju rīkoties ārkārtas situācijās. Visi klātesošie Latgales pašvaldību vadītāji piekrita, ka valstī nav koordinācijas un sadarbības sistēmas. "Čepuri nost viru priekšā, kas strādāja, bet šādai ārkārtas situācijai nebija sagatavota tehnika un trosses, lai uzvilktu dīzeļdegvielu absorbējošās bonas. Tepat no Latvijas dzelzceļa varēja paņemt jaudīgu tehniku, ieliet degvielu, un bonas būtu nostiprinātas laikus. Nebija padomāts par glābēju ēdināšanu, izmitināšanu. Pagājušajā nedēļā valdības gaitenīs izskanēja ierosinājums, ka visus šos izdevumus

varētu segt pašvaldības. Tā gan nav nopietna runa, izdevumi jāsedz valstij no rezerves fonda," uzskata A. Kucins.

Nedz Vides, nedz arī Iekšlietu ministrijas pārstāvji nevarēja atbildēt uz jautājumu, kura institūcija nosaka, vai Daugavas ūdeni var izmantot cilvēki un mājdzīvnieki un vai tas nekaitēs peldētājiem.

Sabiedrības veselības aģentūras Daugavpils filiālē "Latgales Laiks" uzzināja, ka ārkārtas situācijās aģentūras speciālistus pieaicina VUGD. Piemēram, plūdu laikā tiek pārbaudīts, vai dzeramais ūdens akās ir lietojams. "Šoreiz palīdzība netika lūgta. Mēs pārbaudām ūdens kvalitāti upēs, kur ierīkotas oficiālas peldvietas. Citos gadījumos jābūt valsts pieprasījumam. Pie Daugavas oficiālu

(No kreisās) Normunds Broks un Andris Vaivods

peldvietu nav, tāpēc katru gadu brīdinām, ka nav ieteicams peldēties Daugavā," teica aģentūras ārsts higiēnists Ivans Vološčuks.

Vai upes ūdeni drīkst lietot lopu dzirdināšanai, nosaka Valsts Pārtikas un veterinārais dienests. Daugavpils nodaļai netika pasūtīta šāda ūdens analīze, tomēr, kā atzina nodaļas vadītājs Antons Lazdāns, dienesta darbinieki to

varot veikt jau tuvākajā laikā, klātosot "Latgales Laikam".

Vides speciālisti ir atzinuši, ka dīzeļdegvielas noplūde nav ietekmējusi zivju barības bāzi, tomēr lietus Daugavā turpinās ieskalot to dīzeļdegvielu, kas sakrājusies krastos, pauda bažas Latgales pašvaldību vadītājiem.

Rēzeknes rajona padomes priekšsēdētājs Monvids Švarcs pieprasīja veikt stingrāku monitoringu. Pēc viņa ierosinājuma Latgales plānošanas reģions iesniegs valdībai prasību noteikt amatpersonu vai institūciju, kas koordinētu visu dienestu darbu ārkārtas situācijās, kā arī veidot lielāku rezerves fondu izdevumu segšanai. Šobrīd bonu uzturēšana pie Daugavpils valstij izmaksā 350 latus dienā.

Iekšlietu ministrijas pārstāv-

ji pastāstīja, ka valdība pierobežā Krāslavas rajonā plāno Daugavas krastā uzbūvēt balstus, kas ļaus ātrāk uzstādīt bonas.

KAS ATBILD PAR ATKRITUMIEM UN TUALETĒM?

Līdzīgi kā ar dīzeļdegvielas avāriju, arī Ludzas rajona padomes priekšsēdētāja Jura Dombrovskā stāstījums par smago automašīnu rindas radītajām problēmām pierobežā liek secināt, ka valstī neviens nekoordinē tur notiekošo. Satiksmes ministrijas pārstāve teica, ka atkritumu urnas un tualetes jāuzstāda un jāuztur pašvaldībai, bet pašvaldība skaidroja, kas tas esot valsts ceļš, tātad tas kopā ar infrastruktūru jāuztur valstij. M.Švarcs apsolīja – ja valsts nenoteiks, kas rūpēsies par tualetēm un atkritumu urnām, tad smagās automašīnas netiks ielaistas Rēzeknes rajonā, kur bieži novietojas auto rindas gals.

J. Dombrovskis uzskata, ka kārtības uzturēšanas problēmas atrisinātos, ja tiktu iekasēta smagā transporta vai autoceļa nodeva. Latgales reģiona attīstības aģentūras direktors Māris Bozovičs pastāstīja, ka autoceļu nodevas esot

daudzviet ES, arī Baltkrievijā, Krievijā un Lietuvā. Iebraucot Pleskavas apgabālā, jāmaksā četri lati. Šī nauda nonāk Pleskavas apgabala pašvaldībā.

2007. – 2013. gadā ES Latvijai atvēlējusi 4,5 miljardus eiro, un arī Latgales reģions var cīnīties par šo naudu ar infrastruktūras, izglītības, veselības aprūpes u.c. projektiem, atgādināja N. Broks. "ES finansējuma sadalē nav reģionu kvotu, tāpēc Latgalei būs jākonkurē ar citiem reģioniem, protams, izņemot tos prioritāros projektus, kas noteikti Nacionālās attīstības programmā. Satiksmes ministrija jau šobrīd gatavo vairākus 1. šķiras ceļu būves projektus un izsoles dokumentus, un arī no šiem projektiem Latgale būs ieguvēja," teica ministrs.

Egīta Terēze Jonāne